Gotland

23 – 31 maj 2016

SOF BirdLife | AviFauna NATURRESOR

Jim Sundberg

GOTLAND

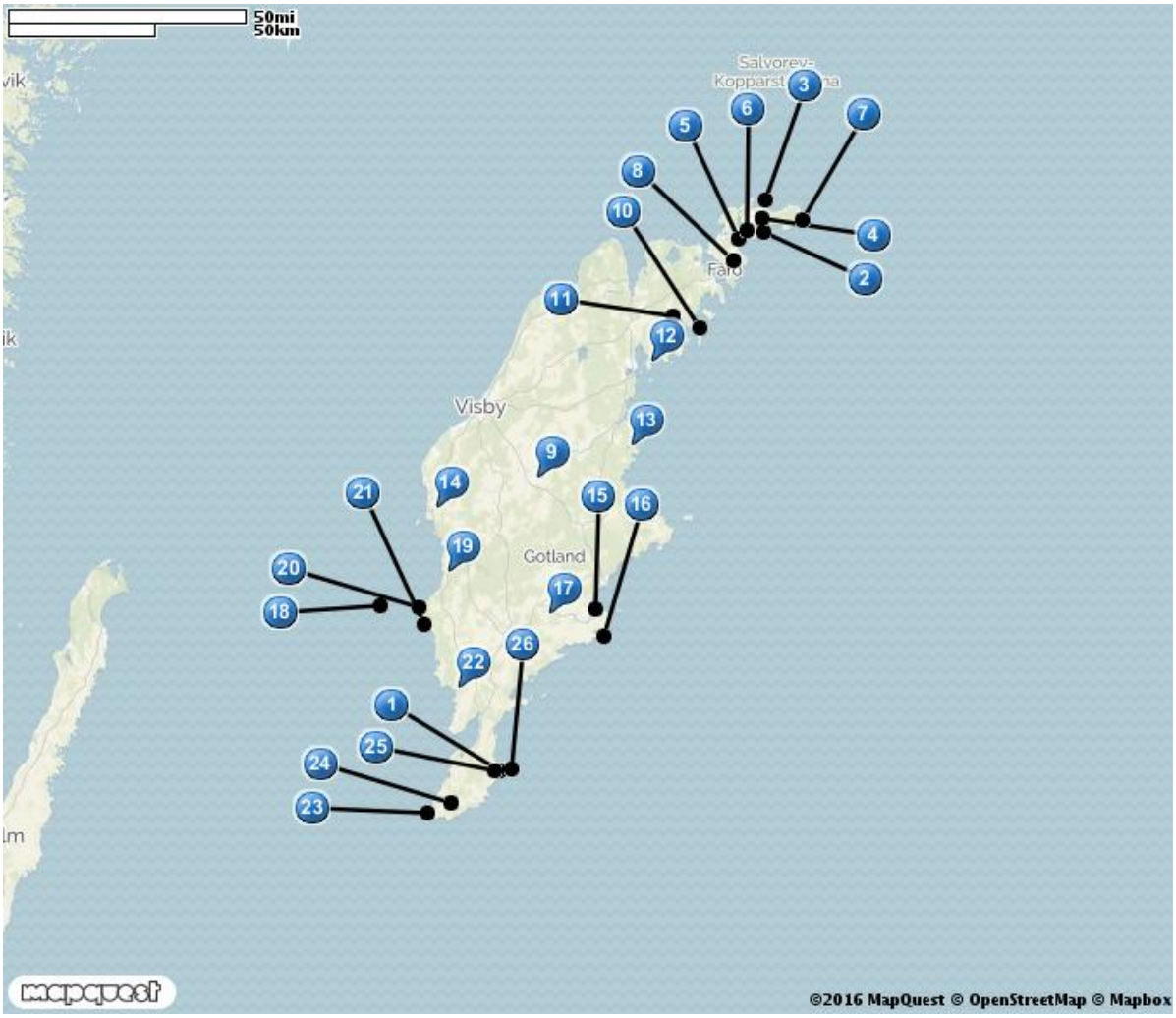

1. **Yttre Stockviken**
2. **Gåsemorahammaren**
3. **Norsholmen**
4. **Ajkesträsk**
5. **Mölnorträsk, Fårö**
6. **Alnäsa träsk**
7. **Fårö fyr, Holmudden**
8. **Klintängarna**
9. **Halladammarna**
10. **Furilden**
11. **Fardume träsk**
12. **Asunden**
13. **Storsund**
14. **Paviken**
15. **Lausviken, norra tornet**
16. **Närsholmen**
17. **Stångadammarna**
18. **Stora Karlsö**
19. **Gannarveviken**
20. **Ekstakusten**
21. **Ugnen**
22. **Nisseviken**
23. **Hoburgen**
24. **Muskmyr**
25. **Inre Stockviken**
26. **Faludden**

DELTAGARE
Mona Lönnebro, Stockholm
Mats Stagnell, Stockholm
Sten Troberg, Lycksele
Karin Johansson, Stockholm
Malice Ivkov, Åby
Christer Nilsson, Växjö
Ulla Kassman Rudberg, Saltsjöbaden
Jan Rudberg, Saltsjöbaden
Lennart Sundström, Högsby
Peter Lager, Norrköping
Peter Svensson, Järfälla
Lisbeth Eurén, Järfälla
Carl-Olof Persson, Nacka
Annevi Persson, Nacka

RESELEDARE
Jim Sundberg, Katthammarsvik
Göran Petterson, Lund (ass reseledare)

RESRUTT
23/5 Resan startar i Visby. Transport till Fårö
24/5 Fårö – Norsholmen och Fåröträsken
25/5 Fårö – Holmudden och Klintängarna
26/5 Norra Gotland – Furillen, Asunden, Storsund och Halladammarna
27/5 Närsholmen, Lausvik och Västra Märgelgravarna
28/5 Stora Karlsö
29/5 Stora Karlsö och Yttre Stockviken
30/5 Storsudret - Hoburgen, Faludden, Stockviken

OMSLAG. Spanar vid Åsunden. Foto: Jim Sundberg
DENNA SIDA. *Sommargylling*. Teckning: Peter Elfman

Hela gruppen samlad sista kvällen i Västergarn. *Foto: Jim Sundberg*

RESEDAGBOK

Måndag 23 maj

Vid 16-tiden samlades vi vid färjeterminalen i Visby. Några av de 14 deltagare hade redan anlänt Visby dagen innan och hade redan hunnit bekanta sig med den vackra innerstaden. Vädret var strålande med sol från klarblå himmel och en måttlig vind från sydostsektorn, som gav förväntningar som inflöde av försommarrariteter.

Efter att Avifaunakepsar delats ut styrdes kursen mot Fårösund och färjeläget. Strax söder om Tingstäde såg några av deltagarna i minibuss ett en brun kärrhök jaga över en utdikad myrmark. Väl inne i Tingstäde steg pulsen då en röd glada fint visade upp sig. Denna vackra rovfågel ses ganska sällan norr om Visby då huvudområdet för de häckande paren är på sydöstra delen av ön.

Efter en snabb incheckning på Fårögården promenerade vi ned mot Sudersandsviken. En av deltagarna hittade ett par exemplar av orkidén krutbrännare – en småväxt exklusiv art begränsad till sydöstra Sverige.

Vi såg också den betydligt vanligare S:t Pers nycklar. Storspov, rödbena och strandskata, karaktärsfåglar för Gotlands öppna betesmarker noterade vi med flera exemplar. När vi kom ned till viken upptäckte Göran, assisterande reseledare, en skräntärna komma flygande in från havet.

Efter underbara lammfärsbiffar och öl från mikrobryggeriet Barlingbo avnjutet i solgasset utomhus och artgenomgång var det dags att avsluta. Rosenfinkens sång fick sätta punkt för startdagen.

Tisdag 24 maj

En varm luft mötte oss under vandringen innan frukost från Fårögården ned mot Sudersandsviken. Roskarlar, större strandpipare och silvertärnor hälsade oss välkomna. Förmiddagsprogrammet utgjordes av ett besök ute på Norsholmen, en av Fårös nordliga halvöar. Redan på väg ut, längs den lilla skogsvägen hörde Jim en flodsångare som intensivt sjöng från ett skogsbryn. De två minibussarna tömdes snabbt på sina passagerare! På de betade strandängarna är det alltid ett rikt fågelliv. Vid Varpvät kunde vi på närhåll studera skillnaderna mellan fisk- och silvertärna, vilka normalt sett utgör en utmaning i artbestämningen.

Norsholmen bjöd på fina obsar av både fisk- och silvertärna. *Foto: Jim Sundberg*

En fiskgjuse, så härs års relativt ovanlig på Fårö, passerade på nordost. Vid sjöbodarna vid Lassorholmen flög en rödstrupig piplärka över och lockade med sitt utdragna ljusa läte. Denna dag fick resedeltagarna sitt lystmäte i att höra och se halsbandsflugsnappare. Totalt rörde det sig säkert om upp till tolv individer på flera lokaler.

Efter lunchrasten spanades tre av Fåröträsken av. Vid Ajkesträsk visade sig flera skräntärnor upp sig, en brun kärrhökhane satte sig i ett torrt träd på en liten ö utanför badplatsen och kunde observeras under en god stund. En dvärgmås, en fåröspecialitet, jagade insekter över vassen i Mölnorträsk. Tillfälligt visade sig en ängshökhane över skogsbrynet.

En frivillig kvällstur arrangerades efter kvällsmaten. Ett par vattenrallar, morkulla och en kornknarr blev skörden.

Onsdag 25 maj

De flesta i gänget var sugna på att kolla sträck innan frukost. Tyvärr möttes vi av kompakt dimma när vi öppnade dörren på morgonen. Skam den som ger sig. Vi beslutade oss för att ändå testa lyckan vid Holmuddens fyr. Väl framme kunde vi konstatera att dimman fortfarande var tät över land och över havet. Vi letade lite småfågel runt trädgården och märkte att dimman ganska snabbt höll på att lösas upp.

Några storlommar upptäcktes i havet utanför Holmuddens fyr. *Foto: Jim Sundberg*

Ute på havet kunde vi nu notera några efterslänträande storlommar på väg mot sibiriska häckplatser, ett par gäng tordmular och en ensam sjöorre sträckande mot norr. Vi kunde också studera en ärtsångare i fint medljus nära fyren. Jim såg en obestämd labb på långt håll i söder.

Efter en härligt rik frukost styrdes kosan mot Skärsände, en av deltagarna, Malice, upptäckte en liten vadare på väg ut mot den nordliga spetsen. Snabbt konstaterades vadaren vara en sandlöpare i snygg vårdräkt. Kanske hade den tvingats ned av den rådande nordvinden? Kentska tärnor och småtärnor studerades sedan ingående ute på udden.

Resten av förmiddagen tillbringades sedan inne i Nordermorarna, ett naturskogsområde med överväxta sanddyner och alkärr. En mindre flugsnappare hördes fint sjunga och sågs också av några.

Klintängarna kan nog räknas till Fårös bästa rovfågellokaler. Under en dryg halvtimme kunde vi räkna in: kungsörn 2, ängshök 2 hanar, brun kärrhök 1 hane, ormvråk 1, havsörn 1, lärkfalk 4+, tornfalk 1. Några tranor spatserade omkring i myren. Under klintkanten nedanför rastplatsen sjöng en svarthätta med sina fina klara trastlika toner.

Efter middagens utmärkta torskrygg var tre av deltagarna sugna på att leta myrsnäppa. Just denna tid är det vanligt att dessa nordliga vadare rastar vid hård nordvind. Första stoppet gjordes ute på Norsholmen.

På span efter myrsnäppor. *Foto: Jim Sundberg*

Fem rastande silltrutar och ett fyrtital dito fiskmåsar vid Butleks skruvade upp förväntningarna. Vid Varpvät noterades ett stjärtandpar, nya för resan. Inga myrsnäppor på Norsholmen – turen gick vidare mot Gåsemorahammaren. Hela 190 strandskator kurade i lä för den hårda vinden. När ljuset vid 22-tiden nästan höll på att försvinna hittades slutligen tre små mörka vadare precis i den steniga strandlinjen. Där gick myrsnäpporna.

Torsdag 26 maj

Idag åt vi frukost redan vid sju för att få gott om tid på vår resa söderut mot Västergarn.

Vi korsade Fårösund med 8:30-färjan. Medans vi väntade kunde vi på närhåll studera några småtärnor som fiskade precis utanför färjeläget. Vid vår första lokal, vägbanken på Furillen, finns nu ett fågeltorn. På vägen dit såg vi orkidén ängsnycklar på väg upp. Utanför i den grunda viken noterades en hybrid grå-/ägretthäger – ett resultat av senare års etablering av ägretthägrar på Gotland. Ett tiotal skärfläckor skannade av ytvattnet på jakt efter smådjur. Fardume träsk är norra Gotlands bästa fågelsjö. Under en resa i maj juni bör man inte missa ett besök där. Vid dagens besök sågs på långt håll mellan fem och tio dvärgmåsar jaga insekter över vassen. Ute i vasshavet hörde vi flera sävsparvar sjunga. En av resedeltagarna upptäckte plötsligt en ägretthäger komma flygande från öster. Den helvita hägern slog ned i ett buskage mitt ute i vasshavet.

Innan lunchen som intogs i Slite kollade vi av halvön Asunden. Vid nordspetsen rastade en ”portlandicatärna”, en ettårig silvertärna, som är mycket ovanlig på våra breddgrader. I det rika fågellivet upptäcktes några snygga brushanar.

På väg mot vårt nattkvarter i Västergarn gjorde vi två stopp. Längs ostkusten, en bit söder om Slite ligger Gothem Storsund. På denna lokal konstaterades Sveriges första häckning av ägretthäger. Vi vandrade ut till det nyrenoverade fågeltornet för att se om vi kunde räkna in några vita hägrar. Visst, vi hittade fyra stycken!

Vi fortsatte mot Västergarn och stannade kort vid Halladammarna och lyckades pricka fyrtal i doppingar: skägg-, svarthake-, små,- och gråhakedopping. Hotel Stelor i Västergarn bjöd på en härlig gotländsk lammgryta och saffranspannkaka som efterrätt.

Vid Lausviken finns två väl placerade fågeltorn. Bilden visar det nordvästra. *Foto: Jim Sundberg*

Fredag 27 maj

Den frivilliga morgonturen startade med ropande turkduva, sjungande steglitser och två mindre flockar prutgäss sträckande mot norr med Stora Karlsö som fond. Turen gick sedan längs Paån upp mot Paviken. Pungmesens nåltunna, ljusa läte hördes av några i den morgonpigga skaran.

I Paviken sågs ett par snatteränder, drillsnäppa och en liten koloni med häckande skärfläckor. Kärrsångaren på andra sidan ån var ganska svår att höra med en starksjungande näktergal i närheten. Mesta av dagens skådartid spenderades längs Gotlands sydöstra kust, i socknarna När och Lau. Dagen innan hade en sommargylling ropat i lövskogsområdet innanför Närsholmen. Vi gjorde ett försök för att få höra den gyllengula flöjtaren. Ingen sommargylling lokaliserades, men väl en mindre flugsnappare som spelade upp några strofer för oss. Bilarna parkerades väster om den stora talldungen. Det första målet var den stora skärfläckekolonin på det flata grundet i Kroken.

Skärfläckorna var på plats och visade upp sig med små flygturer. På långt håll upptäcktes en kustpipare stående ute på en stenig udde. Piparen lättade och flög rätt omgående mot söder på låg höjd. Med sig hade den två mindre vadare av olika storlek. Den mellanstora vadaren misstänktes vara en kustsnäppa men kunde inte säkert bestämmas. Vadarna landade en bit söderut längs kusten. Efter att vi hade förflyttat oss för att få bättre ljus på fåglarna var det lätt att med ledning av den kopparröda dräkten spika artbestämningen till just kustsnäppa. Med sig i följe hade den en kärrsnäppa, tydlig med sin svarta bukfläck. Kustpiparen hade dock dragit vidare.

Lunchpaketet, rökt lax med aioli inmundigades vid Lausvikens sydöstra fågeltorn. Denna grunda havsvik lockar till sig änder och vadare i mängd. Viken började utforskas direkt efter lunchpausen. En ensam ljungpipare vilade vid den steniga stranden norr om tornet. På ganska långt håll lyckades vi artbestämma en myrspov som fortfarande var klädd i vinterdräkt. Längs den långa träspången ut till det nordvästra tornet fick vi fina obsar på ängspiplärkor, typiska för de gotländska strandängarna. Lausviken är ett viktigt översomringsområde för icke häckande änder. Idag kunde vi räkna in över 100 gravänder. Över tornet passerade en gammal havsörn som tydligt visade upp sin vita stjärt.

På hemvägen till hotellet stannade vi till vid Västra märgelgravarna. Pungmesar arbetar där med att få i ordning sina sofistikerade hängande boplatser. Ett par individer av den lilla vackra fågeln observerades.

Lördag 28 maj

Östersjöns största grisslekolonier finns på Stora och Lilla Karlsö. Bara Stora Karlsö rymmer 14000 par sillgrissla. Ett besök på denna ö är ett måste för den fågelintresserade gotlandsresenären. Denna resa hade en tur med övernattning planerad. Båten som utgår från Klintehamn tar en halvtimme till Norderhamn på storön.

Väl framme på ön startar ett besök i museet där guiderna berättar om historian och naturvärdena på ön. Guideprogrammet fortsätter sedan med en rundvandring på västra delen av ön. Vår guide Hannes Andersson berättade mycket levande och bra om de första människorna på Stora Karlsö, typiska växter för gotländsk alvarmark och karaktärsfåglar. Efter vi sett den sällsynta orkidén hjorttunga i grottan Stora Förvar såg vi den första höksångare sittande helt öppet, sjungande i en vejkselbuske. Alltid blir besökarna imponerade av den mängd grisslor som på närhåll kan observeras vid klippan Stornasar. Så också AviFaunaresenärerna! En skärpiplärka, sparsam häckfågel på Gotland, kunde fotograferas i anslutning till fågel-

berget. Efter lunchen följde de flesta med upp i fyrbyggnaden och kunde njuta av en fantastisk utsikt.

Fyrbyggnaden på Stora Karlsö härbärgerar en ovanligt stor koloni av hussvalor. Dessa gynnas av fågelbergets insekter. *Foto: Jim Sundberg*

Söndag 29 maj

En frivillig morgontur startade 06:00 i Norderhamn. Några av deltagarna var upp en stund tidigare för att njuta av morgonljuset och fotografera. Flera av resenärerna var väldigt intresserade av att få se och höra lundsångare. Denna lilla art observeras regelbundet på Stora Karlsö, som troligen är artens bästa lokal i Sverige. Till en början såg det lite mörkt ut. De senaste dagarna hade lundsångare inte rapporterats från ön. Under morgonen hittades hela tre individer sjungande runt Hien. En av sångarna kunde också ses bra då den på ett nervöst sätt klängde omkring uppe i lövverket.

Vandringen före frukost gick vidare genom Hiens mattor av vitlöksdoftande ramslök uppför den gamla trappan. Väl uppe på klinten är landskapet dramatisk annorlunda. Hämplingar, stenskvättor, törnskata och gulsparvar är karaktärsfåglar i den öppna miljön. På vägen mot myren passerade vi fyrbyggnaden från 1887. Myren härbärgerade fyrpersonalens trädgård med både nytto- och prydnadsväxter. Ännu syns spår av odlingarna. Sankmarken håller också ett koncentrat av sjungande fåglar. Direkt när vi var på plats kunde vi höra härmsångarens hesa och gnälliga stämma. Men, det var något mer i anslutning till den gule sångaren. Några enstaka sångelement från en buskångare noterades.

Hela gruppen fortsatte närmare den intressanta sången. Jovisst var det en buskångare. Med sina klara, pauserade sång visade den upp sig mot morgonhimmelen för de morgonpigga skådarna. Efter den lyckade sångaruppvisningen smakade frukosten extra gott i Stora Karlsös restaurang.

Under eftermiddagen fortsatte gotlandsturen på västsidan söder om Klintehamn. En svarttärna hade observerats under en morgontimme i Fidenäsviken. Under ett misslyckat försök att hitta den mörka fågeln såg vi istället tre havsörnar och en sävsparv. Fiket i Burgsvik levererade en utsökt gryta baserad på lokalproducerat högrev.

Mätta och belåtna besökte vi Lars Jonsson Museum och Naturum vid Vamlingbo kyrka. Vid Yttre Stockviken huserade sedan några dagar en dammsnäppa – en bra anledning till ett besök. Den långbenta vadaren knallade omkring på rimligt obsavstånd och spelade också i luften ovanför den grunda viken. På plats fanns också fem myrsnäppor, en kustpipare och några myrspovar.

Måndag 30 maj

Denna dag skulle helt och hållet vikas för Storsudret, området söder om Fidenäs med socknar som Fide, Öja, Hamra, Vamlingbo och Sundre.

Vi inledde med huvudnumret, ringmärkning vid Hoburgens fågelstation i den sydligaste socknen Sundre. Bimbi Ollberg från Sundregruppen berättade om historiken runt och syftet med verksamheten. Han visade också rent praktiskt hur det går till att mäta, väga och sätta på ring på några av de nyfångade fåglarna. I näten hade det fastnat härm-, törn- och gransångare. Ett par bitska men vackra törnskator tillhörde också dagens skörd.

Bimbi Ollberg visar upp en hane *törnskata* för gruppen. *Foto: Jim Sundberg*

Lunchpaketet, en mycket smaklid broccolisallad inmundigades vid Muskmyrs fågeltorn. Där sågs också lärk- och tornfalkar jaga. Nästa lokal på tur att besöka var Faludden. Direkt när vi klev ur de två minibussarna hördes ett par rödspovar spela i nordlig riktning. Det tog inte lång stund innan de också kunde ses spatsera över den vackra örtrika betesmarken. Ute på själva udden hittade vi två rastande prutgäss som kanske inte orkat med flyttningen mot nordliga häckplatser. Sju kustsnäppor i sin vackra kopparröda sommardräkt bevakade den yttersta släkeranden mot vattnet. Vid Stockvikens fågeltorn, sågs förutom en hel del fågel, orkidéerna göknycklar och krutbrännare.

Innan vi styrde mot norr och Västergarn, checkade vi av Nissevikens fågelliv. Några skärfläckor, snatteränder och en ensam adult kärrsnäppa blev resultatet.

Under sista kvällen bjöds vi på grillbuffé i Västergarn. Foto: Jim Sundberg. (bild)

Tisdag 31 maj
De flesta deltagarna valde att vara med på resans avslutande morgonskådning längs Paån och Paviken. Målet för morgonens vandring var det östra fågeltornet. Som vanligt var fågelsången intensiv längs ån. Starksjungande näktergalar, en gransångare på håll, gärdsmyg och härmsångare hördes. Runt själva Paviken noterades hela fyra rörsångare. En ägretthäger bevakade den nordöstra vassen. Ett sångsvanpar mitt ute på sjön kunde räknas in som en ny researt. Sångsvanen häckar sällsynt på Gotland. I sjöns centrala, stoar vassrugge häckar sedan ett par år skärfläcka med några par. Dessa fåglar motade med intensitet bort både rödbenor och gräsänder från sitt häckningsområde. En sjungande rosenfink med sin busvissling ”pleased to meet you” utgjorde en värdig avrundning på resans rika nio dagar.

Resan avslutades i Visby där några av resedeltagarna passade på att testa av Bakfickans fiskmeny.

Jim Sundberg

Orkidéen *krutbrännare* är relativt vanlig på mager ängsmark över hela Gotland. *Foto: Jim Sundberg*

Silvertärnor och *åda*. *Foto: Peter Lager*

Artlista fåglar

1 **Grågås** *Anser anser anser*
Observerad 9 dagar totalt

2 **Prutgås** *Branta bernicla*
80 Paviken 27.5, 1 Stora Karlsö 28.5, 250 Klintehamn 28.5 och 2 Faludden 30.5

3 **Vitkindad gås** *Branta leucopsis*
10 Norsholmen 24.5. Observerad 8 dagar totalt

4 **Knölsvan** *Cygnus olor*
Observerad 9 dagar totalt

5 **Sångsvan** *Cygnus cygnus*
2 Paviken 31.5

6 **Gravand** *Tadorna tadorna*
Observerad 9 dagar totalt

7 **Snatterand** *Anas strepera strepera*
4 Asunden 26.5, 2 Stora Karlsö 28.5 och 1 Yttre Stockviken 29.5. Observerad 5 dagar totalt

8 **Gräsand** *Anas platyrhynchos platyrhynchos*
Observerad 9 dagar totalt

9 **Skedand** *Anas clypeata*
2 Gåsemorahammaren 24.5, 2 Ajkesträsk 24.5, 2 Norsholmen 24.5 och 10 Asunden 26.5. Observerad 5 dagar totalt

10 **Stjärtand** *Anas acuta*
2 Norsholmen 25.5 och 1 ♂ Närsholmen 27.5

11 **Årta** *Anas querquedula*
1 ♀ Norsholmen 24.5, 1 ♀ Norsholmen 24.5, 2 ♂ Norsholmen 24.5 och 3 Paviken 27.5

12 **Kricka** *Anas crecca*
1 Gåsemorahammaren 24.5, 1 Paviken 27.5 och 3 Yttre Stockviken 29.5. Observerad 4 dagar totalt

13 **Brunand** *Aythya ferina*
5 Ajkesträsk 24.5 och 5 Mölnorträsk, Fårö 24.5

14 **Vigg** *Aythya fuligula*
10 Ajkesträsk 24.5 och 1 Mölnorträsk, Fårö 24.5. Observerad 6 dagar totalt

15 **Ejder** *Somateria mollissima mollissima*
Observerad 9 dagar total

16 **Svärta** *Melanitta fusca*
15 Gåsemorahammaren 24.5. Observerad 5 dagar totalt

17 **Sjöorre** *Melanitta nigra*
1 ♂ Fårö fyr, Holmudden 25.5

18 **Knipa** *Bucephala clangula*
5 Ajkesträsk 24.5. Observerad 3 dagar totalt

19 **Storskrake** *Mergus merganser merganser*
Observerad 8 dagar totalt

20 **Småskrake** *Mergus serrator*
Observerad 9 dagar totalt

Småskrake, hane i sommarruggningsdräkt. *Foto: Peter Lager*

21 **Rapphöna** *Perdix perdix perdix*
2 längs vägen 27.5

22 **Fasan** *Phasianus colchicus*
Observerad 8 dagar totalt

23 **Storlom** *Gavia arctica arctica*
4 Fårö fyr, Holmudden 25.5

24 **Smådopping** *Tachybaptus ruficollis*
3 Halladammarna 26.5

25 **Gråhakedopping** *Podiceps grisegena*
5 Halladammarna 26.5

26 **Skäggdopping** *Podiceps cristatus*
2 Gåsemorahammaren 23.5, 5 Halladammarna 26.5, 2 Paviken 27.5 och 1 Paviken 31.5. Observerad 6 dagar totalt

27 **Svarthakedopping** *Podiceps auritus*
8 Halladammarna 26.5

28 **Rördrom** *Botaurus stellaris stellaris*
1 hörd Ajkesträsk 24.5

29 **Gråhäger** *Ardea cinerea cinerea*
Observerad 7 dagar totalt

30 **Ägretthäger** *Ardea alba*
1 Fardume träsk 26.5, 3 Storsund 26.5 och 1 Paviken 31.5

Ägretthäger häckar nu på flera lokaler på norra Gotland. *Foto: Peter Lager*

31 **Storskarv** *Phalacrocorax carbo*
Observerad 9 dagar totalt

32 **Fiskgjuse** *Pandion haliaetus haliaetus*
1 Norsholmen 24.5

33 **Bivråk** *Pernis apivorus*
1 Stora Karlsö 29.5

34 **Kungsörn** *Aquila chrysaetos chrysaetos*
2 adult Friggarsväten 25.5, 1 adult Klintängarna 25.5, 1 adult Klintängarna 25.5, 1 ungfågel Klintängarna 25.5, 1 adult Klintängarna 25.5, 1 ungfågel Klintängarna 25.5 och 1 ungfågel Klintängarna 25.5. Observerad 2 dagar totalt

35 **Sparvhök** *Accipiter nisus nisus*
1 Ajkesträsk 24.5, 1 Mölnorträsk, Fårö 24.5, 1 Mölnorträsk, Fårö 24.5, 1 Mölnorträsk, Fårö 24.5 och 1 Stora Karlsö 29.5

36 **Brun kärrhök** *Circus aeruginosus aeruginosus*
1 längs vägen 23.5, 1 Ajkesträsk 24.5, 1 Ajkesträsk 24.5, 2 Ajkesträsk 24.5, 3 Mölnorträsk, Fårö 24.5, 3 Mölnorträsk, Fårö 24.5, 3 Mölnorträsk, Fårö 24.5, 1 ♂ Norsholmen 24.5, 1 ♂ Norsholmen 24.5, 1 Norsholmen 24.5, 1 ♂ Klintängarna 25.5, 1 ♂ Fardume träsk 26.5, 2 Lausvik SÖ tornet 27.5 och 2 Lausviken, norra tornet 27.5. Observerad 7 dagar totalt

37 **Ängshök** *Circus pygargus*
1 ♂ Mölnorträsk, Fårö 24.5 och 2 ♂ Klintängarna 25.5

38 **Röd glada** *Milvus milvus*
1 längs vägen 23.5 och 1 Burgsvik 30.5

39 **Havsörn** *Haliaeetus albicilla*
1 Gåsemorahammaren 23.5, 1 Klintängarna 25.5, 3 Asunden 26.5, 2 Lausviken, norra tornet 27.5 och 3 längs vägen 29.5. Observerad 6 dagar totalt

40 **Ormvråk** *Buteo buteo buteo*
1 Mölnorträsk, Fårö 24.5 och 1 längs vägen 29.5. Observerad 4 dagar totalt

41 **Vattenrall** *Rallus aquaticus aquaticus*
1 hörd Ajkesträsk 24.5, 1 hörd Mölnorträsk, Fårö 24.5, 1 hörd Storsund 26.5, 1 hörd Västra märgelgravarna 27.5 och 1 Paviken 31.5

42 **Kornknarr** *Crex crex*
1 hörd Klintängarna 24.5 och 1 hörd Lausvik SÖ tornet 27.5

43 **Sothöna** *Fulica atra atra*
Observerad 5 dagar totalt

44 **Trana** *Grus grus*
Observerad 6 dagar totalt

45 **Strandskata** *Haematopus ostralegus ostralegus*
190 Gåsemorahammaren 25.5. Observerad 9 dagar totalt

46 **Skärfläcka** *Recurvirostra avosetta*
2 Norsholmen 25.5, 3 Asunden 26.5, 10 Furilden 26.5, 20 Lausvik SÖ tornet 27.5, 50 Närsholmen 27.5 och 10 Yttre Stockviken 29.5. Observerad 6 dagar totalt

Största kolonin av *skärfläcka* på Gotland finns på Närsholmen. *Foto: Peter Lager*

47 **Tofsvipa** *Vanellus vanellus*
Observerad 9 dagar totalt

48 **Ljungpipare** *Pluvialis apricaria*
1 Lausvik SÖ tornet 27.5

49 **Kustpipare** *Pluvialis squatarola*
1 Närsholmen 27.5 och 1 Yttre Stockviken 29.5

50 **Större strandpipare** *Charadrius hiaticula hiaticula*
Observerad 8 dagar totalt

51 **Morkulla** *Scolopax rusticola*
1 Klintängarna 24.5 och 1 Närsholmen 27.5. Observerad 3 dagar totalt

52 **Enkelbeckasin** *Gallinago gallinago gallinago*
2 Gåsemorahammaren 23.5. Observerad 6 dagar totalt

53 **Rödspov** *Limosa limosa limosa*
2 Faludden 30.5

54 **Myrspov** *Limosa lapponica lapponica*
1 Lausvik SÖ tornet 27.5, 6 Lausviken, norra tornet 27.5, 6 Lausviken, norra tornet 27.5, 5 Lausviken, norra tornet 27.5 och 2 Yttre Stockviken 29.5. Observerad 2 dagar totalt

55 **Storspov** *Numenius arquata arquata*
Observerad 8 dagar totalt. Som mest ca 25 ex 24.5 på Fårö

56 **Rödbena** *Tringa totanus totanus*
Observerad 9 dagar totalt

57 **Dammsnäppa** *Tringa stagnatilis*
1 Yttre Stockviken 29.5

Exkursionsdeltagarna har siktet på dammsnäppan. *Foto: Jim Sundberg*

58 **Grönbena** *Tringa glareola*
1 Yttre Stockviken 29.5

59 **Drillsnäppa** *Actitis hypoleucos*
1 Paviken 27.5

60 **Roskarl** *Arenaria interpres interpres*
Observerad 3 dagar totalt

61 **Kustsnäppa** *Calidris canutus canutus*
1 Närsholmen 27.5, 6 Yttre Stockviken 29.5 och 7 Faludden 30.5

62 **Sandlöpare** *Calidris alba*
1 Skärsände 25.5

63 **Mosnäppa** *Calidris temminckii*
1 Skärsände 25.5

64 **Kärrsnäppa** *Calidris alpina alpina*
1 Närsholmen 27.5 och 1 Nisseviken 30.5

65 **Myrsnäppa** *Limicola falcinellus falcinellus*
3 Gåsemorahammaren 25.5 och 5 Yttre Stockviken 29.5

66 **Brushane** *Philomachus pugnax*
1 ♀ Norsholmen 24.5, 3 Asunden 26.5 och 3 Faludden 30.5

67 **Skrattmås** *Chroicocephalus ridibundus*
Observerad 9 dagar totalt

68 **Dvärgmås** *Hydrocoloeus minutus*
1 adult Mölnorträsk, Fårö 24.5, 1 adult Norsholmen 24.5 och 8 Fardume träsk 26.5

69 **Fiskmås** *Larus canus canus*
Observerad 9 dagar totalt

70 **Havstrut** *Larus marinus*
Observerad 7 dagar totalt

71 **Gråtrut** *Larus argentatus argentatus*
Observerad 9 dagar totalt

72 **Silltrut** *Larus fuscus*
1 Fårö fyr, Holmudden 25.5 och 5 Norsholmen 25.5. Observerad 4 dagar totalt

73 **Skräntärna** *Hydroprogne caspia*
1 Gåsemorahammaren 23.5, 1 Gåsemorahammaren 23.5, 1 Gåsemorahammaren 23.5, 1 Fardume träsk 26.5, 1 Storsund 26.5, 1 Paviken 27.5, 1 Yttre Stockviken 29.5, 1 Hoburgen 30.5, 1 Nisseviken 30.5, 2 Inre Stockviken 30.5, 1 Faludden 30.5 och 1 Paviken 31.5. Observerad 7 dagar totalt

74 **Småtärna** *Sternula albifrons albifrons*
2 Gåsemorahammaren 24.5, 1 Norsholmen 24.5, 2 Fårö fyr, Holmudden 25.5, 1 Asunden 26.5, 5 Moravik 26.5, 2 Närsholmen 27.5, 1 Paviken 27.5, 1 Klintehamn 28.5, 3 Yttre Stockviken 29.5 och 6 Inre Stockviken 30.5. Observerad 7 dagar totalt

Småtärnan finns överallt längs steniga stränder. *Foto: Peter Lager*

75 **Fisktärna** *Sterna hirundo hirundo*
1 Norsholmen 24.5, 1 Norsholmen 24.5 och 1 Norsholmen 24.5

76 **Silvertärna** *Sterna paradisaea*
Observerad 9 dagar totalt

77 **Sillgrissla** *Uria aalge aalge*
Observerad på Stora Karlsö. Nu häckar fler än 14 000 par

78 **Tordmule** *Alca torda torda*
14 Fårö fyr, Holmudden 25.5. Observerad 4 dagar totalt.

Största numerären av *torrmule* sågs på Stora Karlsö. *Foto: Peter Lager*

79 **Klippduva** *Columba livia livia*
Observerad 4 dagar totalt

80 **Skogsduva** *Columba oenas oenas*
2 Alnäsa träsk 24.5 och 1 Klintängarna 25.5. Observerad 8 dagar totalt

81 **Ringduva** *Columba palumbus palumbus*
Observerad 9 dagar totalt

82 **Turkduva** *Streptopelia decaocto decaocto*
1 hörd Paviken 27.5, 2 Klintehamn 29.5 och 1 Paviken 31.5

83 **Gök** *Cuculus canorus*
1 Storsund 26.5. Observerad 6 dagar totalt

84 **Berguv** *Bubo bubo bubo*
1 längs vägen 26.5

85 **Nattskärra** *Caprimulgus europaeus europaeus*
1 Gåsemorahammaren 23.5 och 1 Ajkesträsk 23.5

86 **Tornseglare** *Apus apus apus*
Observerad 9 dagar totalt

87 **Göktyta** *Jynx torquilla torquilla*
1 hörd Mölnorträsk, Fårö 24.5, 1 hörd Fårö fyr, Holmudden 25.5 och 1 Stora Karlsö 29.5. Observerad 4 dagar totalt

88 **Större hackspett** *Dendrocopos major major*
1 hörd Nordermorarna 25.5 och 1 längs vägen 27.5

89 **Spillkråka** *Dryocopus martius martius*
1+1 hörd Gåsemorahammaren 25.5

90 **Tornfalk** *Falco tinnunculus*
1 Mölnorträsk, Fårö 24.5, 1 Fårö fyr, Holmudden 25.5, 1 Klintängarna 25.5, 1 Paviken 27.5, 1 Hoburgen 30.5, 1 Hoburgen 30.5, 1 Hoburgen 30.5, 2 Muskmyr 30.5 och 1 Paviken 31.5

91 **Lärkfalk** *Falco subbuteo subbuteo*
1 Mölnorträsk, Fårö 24.5, 4 Klintängarna 25.5 och 4 Muskmyr 30.5

92 **Törnskata** *Lanius collurio*
Observerad 4 dagar totalt

93 **Nötskrika** *Garrulus glandarius glandarius*
1 Paviken 27.5 och 1 Paviken 28.5. Observerad 3 dagar totalt

94 **Skata** *Pica pica pica*
Observerad 9 dagar totalt

95 **Kaja** *Coloeus monedula*
Observerad 9 dagar totalt

96 **Gråkråka** *Corvus cornix*
Observerad 9 dagar totalt

97 **Korp** *Corvus corax corax*
1 Gåsemorahammaren 24.5, 1 Mölnorträsk, Fårö 24.5, 1 Mölnorträsk, Fårö 24.5 och 1 Mölnorträsk, Fårö 24.5. Observerad 6 dagar totalt

98 **Svartmes** *Periparus ater ater*
1 Mölnorträsk, Fårö 24.5, 1 hörd Fårö fyr, Holmudden 25.5 och 1 Närsholmen 27.5

99 **Blåmes** *Cyanistes caeruleus caeruleus*
Observerad 5 dagar totalt

100 **Talgoxe** *Parus major major*
Observerad 8 dagar totalt

101 **Pungmes** *Remiz pendulinus*
2 Västra märgelgravarna 27.5

Pungmes sågs bygga bo strax söder om Havdhem. *Foto: Peter Lager*

102 **Sånglärka** *Alauda arvensis arvensis*
Observerad 9 dagar totalt

103 **Ladusvala** *Hirundo rustica rustica*
Observerad 8 dagar totalt

104 **Hussvala** *Delichon urbicum urbicum*
Observerad 8 dagar totalt

105 **Lövsångare** *Phylloscopus trochilus acredula*
Observerad 9 dagar totalt

106 **Gransångare** *Phylloscopus collybita*
1 hörd Ajkesträsk 24.5, 1 hörd Norsholmen 24.5, 1 hörd Furilden 26.5, 1 hörd Paviken 27.5, 2 hörda Stora Karlsö 28.5, 1 hörd Stora Karlsö 29.5, 1 Hoburgen 30.5 och 1 Paviken 31.5

107 **Grönsångare** *Phylloscopus sibilatrix*
1 hörd Norsholmen 24.5 och 5 hörda Nordermorarna 25.5

108 **Lundsångare** *Phylloscopus trochiloides viridanus*
3 Stora Karlsö 29.5

109 **Sävsångare** *Acrocephalus schoenobaenus*
1 Hoburgen 30.5

110 **Busksångare** *Acrocephalus dumetorum*
1 Stora Karlsö 29.5

111 **Rörsångare** *Acrocephalus scirpaceus scirpaceus*
1 hörd Mölnorträsk, Fårö 24.5, 1 hörd Fardume träsk 26.5, 1 hörd Paviken 27.5, 1 hörd Paviken 29.5 och 4 hörda Paviken 31.5. Observerad 5 dagar totalt

112 **Kärrsångare** *Acrocephalus palustris*
1 hörd Paviken 26.5, 1 hörd Paviken 27.5, 1 hörd Lausvik SÖ tornet 27.5, 3 Stora Karlsö 29.5 och 1 Paviken 31.5

113 **Härmsångare** *Hippolais icterina*
3 hörda Norsholmen 24.5 och 4 Stora Karlsö 28.5. Observerad 8 dagar totalt

114 **Gräshoppsångare** *Locustella naevia naevia*
2 hörda Paviken 27.5 och 2 hörda Paviken 29.5

115 **Flodsångare** *Locustella fluviatilis*
1 hörd Norsholmen 24.5, 1 hörd Paviken 26.5 och 1 hörd Paviken 27.5

Busksångaren sjung intensivt och visade upp sig fint strax norr om myren på Stora Karlsö. *Foto: Jim Sundberg*

116 **Svarthätta** *Sylvia atricapilla atricapilla*
Observerad 7 dagar totalt

117 **Trädgårdssångare** *Sylvia borin*
Observerad 8 dagar totalt

118 **Höksångare** *Sylvia nisoria nisoria*
3 Stora Karlsö 28.5 och 1 hörd Stora Karlsö 29.5

119 **Ärtsångare** *Sylvia curruca curruca*
2 hörda Gåsemorahammaren 23.5. Observerad 8 dagar totalt

120 **Törnsångare** *Sylvia communis communis*
Observerad 8 dagar totalt

121 **Gärdsmyg** *Troglodytes troglodytes troglodytes*
Observerad 6 dagar totalt

122 **Nötväcka** *Sitta europaea*
1 Paviken 31.5

123 **Trädkrypare** *Certhia familiaris familiaris*
1 hörd Ajkesträsk 24.5, 1 Norsholmen 24.5 och 1 Gotland (Kommun) 31.5

124 **Stare** *Sturnus vulgaris vulgaris*
Observerad 9 dagar totalt

125 **Koltrast** *Turdus merula merula*
Observerad 9 dagar totalt

126 **Björktrast** *Turdus pilaris*
Observerad 9 dagar totalt

127 **Rödvingetrast** *Turdus iliacus*
4 Storsund 26.5

128 **Taltrast** *Turdus philomelos philomelos*
2 Hoburgen 30.5. Observerad 8 dagar totalt

129 **Dubbeltrast** *Turdus viscivorus viscivorus*
1 Paviken 30.5

130 **Grå flugsnappare** *Muscicapa striata striata*
Observerad 4 dagar totalt

131 **Rödhake** *Erithacus rubecula rubecula*
1 Nordermorarna 25.5. Observerad 4 dagar totalt

132 **Näktergal** *Luscinia luscinia*
Observerad 8 dagar totalt

133 **Svartvit flugsnappare** *Ficedula hypoleuca hypoleuca*
2 Stora Karlsö 28.5, 3 Stora Karlsö 29.5 och 1 hörd Nisseviken 30.5

134 **Halsbandsflugsnappare** *Ficedula albicollis*
2 hörda Närsholmen 27.5, 1 Stora Karlsö 28.5, 1 Stora Karlsö 29.5 och 1 hörd Nisseviken 30.5. Observerad 8 dagar totalt. Som mest ca 15 sjungande på Fårö 24.5

135 **Mindre flugsnappare** *Ficedula parva*
1 ungfågel ♂ Nordermorarna 25.5 och 1 Närsholmen 27.5

136 **Rödstjärt** *Phoenicurus phoenicurus*
1 Ajkesträsk 24.5, 1 hörd Slite 26.5 och 1 Stora Karlsö 29.5

137 **Stenskvätta** *Oenanthe oenanthe oenanthe*
2 längs vägen 23.5. Observerad 8 dagar totalt

138 **Gråsparv** *Passer domesticus domesticus*
5 längs vägen 23.5, 2 Gåsemorahammaren 24.5 och 10 Slite 26.5. Observerad 8 dagar totalt

139 **Pilfink** *Passer montanus montanus*
2 Slite 26.5

140 **Järnsparv** *Prunella modularis modularis*
1 hörd Storsund 26.5

141 **Gulärla** *Motacilla flava*
2 Norsholmen 24.5 och 1 hörd Hoburgen 30.5

142 **Sädesärla** *Motacilla alba*
Observerad 9 dagar totalt

143 **Ängspiplärka** *Anthus pratensis*
5 Asunden 26.5. Observerad 4 dagar totalt

144 **Trädpiplärka** *Anthus trivialis trivialis*
Observerad 5 dagar totalt

145 **Rödstrupig piplärka** *Anthus cervinus*
1 hörd Norsholmen 24.5

146 **Skärpiplärka** *Anthus petrosus littoralis*
1 Stora Karlsö 28.5, 1 hörd Hoburgen 30.5 och 1 Faludden 30.5

147 **Bofink** *Fringilla coelebs coelebs*
Observerad 9 dagar totalt

148 **Rosenfink** *Carpodacus erythrinus erythrinus*
2 Gåsemorahammaren 24.5, 1 Gåsemorahammaren 25.5, 1 Gåsemorahammaren 26.5, 1 hörd Vamlingbo prästgård 29.5, 1 Hoburgen 30.5 och 1 Paviken 31.5

149 **Grönfink** *Chloris chloris chloris*
Observerad 9 dagar totalt

Rosenfink: *Foto: Peter Lager*

150 **Hämpling** *Linaria cannabina cannabina*
Observerad 9 dagar totalt

151 **Steglits** *Carduelis carduelis carduelis*
Observerad 5 dagar totalt

152 **Grönsiska** *Spinus spinus*
5 Fårö fyr, Holmudden 25.5. Observerad 2 dagar totalt

153 **Gulsparv** *Emberiza citrinella citrinella*
Observerad 8 dagar totalt

154 **Sävsparv** *Emberiza schoeniclus schoeniclus*
4 Fardume träsk 26.5. Observerad 5 dagar totalt

148 **Rosenfink** *Carpodacus erythrinus erythrinus*
2 Gåsemorahammaren 24.5, 1 Gåsemorahammaren 25.5, 1 Gåsemorahammaren 26.5, 1 hörd Vamlingbo prästgård 29.5, 1 Hoburgen 30.5 och 1 Paviken 31.5

149 **Grönfink** *Chloris chloris chloris*
Observerad 9 dagar totalt

150 **Hämpling** *Linaria cannabina cannabina*
Observerad 9 dagar totalt

151 **Steglits** *Carduelis carduelis carduelis*
Observerad 5 dagar totalt

152 **Grönsiska** *Spinus spinus*
5 Fårö fyr, Holmudden 25.5. Observerad 2 dagar totalt

153 **Gulsparv** *Emberiza citrinella citrinella*
Observerad 8 dagar totalt

154 **Sävsparv** *Emberiza schoeniclus schoeniclus*
4 Fardume träsk 26.5. Observerad 5 dagar totalt

Majviva. Foto: Jim Sundberg

Däggdjur

1 **Fälthare** *Lepus europaeus*
3 Fårö fyr, Holmudden 25.5. Observerad 2 dagar totalt

2 **Skogshare** *Lepus timidus*
Observerad 3 dagar totalt

3 **Vildkanin** *Oryctolagus cuniculus*
Observerad 5 dagar totalt

4 **Igelkott** *Erinaceus europaeus*
1 Paviken 31.5

5 **Ekorre** *Sciurus vulgaris*
1 längs vägen 25.5

6 **Gråsäl** *Halichoerus grypus*
3 Fårö fyr, Holmudden 25.5

7 **Rådjur** *Capreolus capreolus*
1 hörd Paviken 27.5

Reptiler

1 **Snok** *Natrix natrix*
1 Norsholmen 24.5

Mindre gulvinge. Foto: Göran Pettersson

Fjärilar

1. **Smultronvisslare** *Pyrgus malvae*
2. **Makaonfjäril** *Papilio machaon*
3. **Rapsfjäril** *Pieris napi*
4. **Kålfjäril** *Pieris brassicae*
5. **Rovfjäril** *Pieris rapae*
6. **Aurorafjäril** *Antocharis caedamines*
7. **Citronfjäril** *Gonepteryx rhamni*
8. **Mindre guldvinge** *Lycaena phlaeas*
9. **Grönsnabbvinge** *Callophrys rubi*
10. **Tosteblåvinge** *Celastrina argiolus*
11. **Mindre blåvinge** *Cuido minimus*
12. **Puktörneblåvinge** *Polyommatus icarus*
13. **Brun blåvinge** *Aricia eumedon*
14. **Midsommarblåvinge** *Aricia artaxerxes*
15. **Storfläckig pärlemorfjäril** *Issoria lathonia*
16. **Amiral** *Vanessa atalanta*
17. **Ängsnätfjäril** *Melitaea cinxia*
18. **Berggräsfjäril** *Lasiommata petropolitana*
19. **Kamgräsfjäril** *Coenonympha pamphilus*
20. **Kvickgräsfjäril** *Pararge aegeria*